

Anvisning om dataskydd och personregister (ur arbets- och näringsministeriets brev 645/023/2009 av 27.2.2009)

1.5. DATASKYDD OCH PERSONREGISTER

Om behandlingen av personuppgifter stadgas i personuppgiftslagen. Syftet med lagen är att säkra skyddet för privatlivet.

Definitioner (3 §)

I lagen avses med

- *personuppgifter* alla slags anteckningar som beskriver en fysisk person eller hans egenskaper eller levnadsförhållanden som kan hänföras till honom själv eller till hans familj eller någon som lever i gemensamt hushåll med honom.
  - Arbetsgruppen för dataskydd som inrättats med stöd av dataskyddsdirektivet har kompletterat definitionen av personuppgifter den 20 juni 2007. Definitionen innehåller fyra element: 1) vilka som helst uppgifter), 2) som hänför sig till, 3) en identifierad eller oidentifierad, 4) fysisk person. Gruppen drar den allmänna slutsatsen att lagstiftarens avsikt har varit att ge begreppet personuppgifter ett så brett tillämpningsområde som möjligt. Tillämpningsområdet är emellertid inte obegränsat; begreppet får inte ges en bredare tolkning än vad som var avsikten då direktivet upprättades. Tolkningen bör å andra sidan inte heller begränsas oskäligt. Se www.tietosuojafi
- *behandling av personuppgifter* insamling, registrering, organisering, användning, översändande, utlämnande, lagring, ändring, samkörning, blockering, utplåning och förstöring av personuppgifter samt andra åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifterna
- *personregister* en datamängd som innehåller personuppgifter och som består av anteckningar som hör samman på grund av sitt användningsändamål, och som helt eller delvis behandlas med automatisk databehandling eller har ordnats som ett kartotek, en förteckning eller på ett annat motsvarande sätt så att information om en bestämd person kan erhållas med lätthet och utan oskäliga kostnader
- *registeransvarig* en eller flera personer, sammanslutningar, inrättningar eller stiftelser för vilkas bruk ett personregister inrättas och vilka har rätt att förfoga över registret eller vilka enligt lag ålagts skyldighet att föra register
- *registrerad* den som en personuppgift gäller
- *tredje man* andra personer, sammanslutningar, inrättningar eller stiftelser än den registrerade, den registeransvarige, registerföraren eller den som behandlar personuppgifter för de två sistnämndas räkning
- *samtycke* varje slag av frivillig, särskild och på information baserad viljeyttring genom vilken den registrerade godtar behandling av personuppgifter som gäller honom.

Allmänna principer för användning av personuppgifter

En registeransvarig bör observera aktsamhetsplikt (5 §) och ändamålsbundenhet (7 §) samt en motiverad planering av behandlingen av personuppgifter (6 §). Den registeransvarige skall behandla personuppgifterna i enlighet med lagen samt iaktta aktsamhet och god informationshantering. Skyddet av den registrerades privatliv skall tryggas. Behandlingen av personuppgifter skall vara sakligt motiverad med hänsyn till den registeransvariges verksamhet.

Personuppgifter får behandlas (8 §)

- med den registrerades entydiga samtycke
- om det bestämts om behandlingen i lag eller om behandlingen föranleds av en uppgift eller förpliktelse som anvisas den registeransvarige i lag eller som påförts honom med stöd av lag

- om den registrerade på grund av ett kund-, eller tjänstgöringsförhållande, ett medlemskap eller något annat därmed jämförbart förhållande har en saklig anknytning till den registeransvariges verksamhet (*anknytningskrav*)
- om behandlingen behövs för betalningstjänst, databehandling eller andra därmed jämförbara uppgifter som utförs på uppdrag av den registeransvarige.

Utlämnande (8 §)

Personuppgifter kan lämnas ut endast om personuppgifter lämnas ut som en sedvanlig del av verksamheten.

Uppgifternas art (9 §)

De personuppgifter som behandlas skall vara behövliga med hänsyn till det angivna ändamålet med behandlingen av personuppgifter (*relevanskrav*).

Den registeransvarige skall se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (*selfrihetskrav*). När den registeransvariges skyldigheter bedöms, skall avseende fästas vid ändamålet med behandlingen av personuppgifter samt vid den betydelse behandlingen har för den registrerades integritetsskydd.

Förbud mot behandling av känsliga uppgifter (11 §)

Behandling av känsliga personuppgifter är förbjuden. Med känsliga uppgifter avses personuppgifter som beskriver eller vilkas syfte är att beskriva:

- ras eller etniskt ursprung
- någons hälsotillstånd, sjukdom eller handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller honom
- någons behov av socialvård eller de socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra förmåner inom socialvården som någon erhållit.

Undantag från förbudet mot behandling av känsliga uppgifter (12 §)

- sådan behandling av uppgifter som den registrerade har gett sitt uttryckliga samtycke till
- sådan behandling av uppgifter som regleras i lag eller som föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den registeransvarige i lag.

Känsliga uppgifter skall utplånas ur registret så snart det inte längre finns någon grund att behandla dem. Grunden och behovet av behandling skall bedömas minst vart femte år, om inte något annat följer av lag. Ett exempel där uppgifter kan fortsätta att behandlas är tidsrummet inom vilket en inspektion kan förrättas.

Personbeteckningar (13 §) får behandlas med den registrerades entydiga samtycke eller när behandlingen regleras i lag. Dessutom får en personbeteckning behandlas om det är nödvändigt att entydigt individualisera den registrerade bl.a.:

- för att utföra en i lag angiven uppgift
- för att uppfylla den registrerades eller den registeransvariges rättigheter och skyldigheter.

Den registrerades rättigheter (24–29 §)

Den registrerade skall få uppgift om den registeransvarige, ändamålet med behandlingen av personuppgifterna samt vart uppgifter i regel lämnas ut. Den registrerade har rätt att kontrollera de uppgifter som rör honom eller henne och få information om vilka källor som i regel används för registret. Den registeransvarige skall utan dröjsmål rätta felaktiga uppgifter och utplåna föråldrade uppgifter.

Skydd av uppgifterna (32 §)

Den registeransvarige skall genomföra de tekniska och organisatoriska åtgärder som behövs för att skydda personuppgifterna mot obehörig åtkomst och behandling som sker av misstag.

Tystnadsplikt (33 §)

Tystnadsplikten gäller alla som vid utförandet av åtgärder med anknytning till behandlingen av personuppgifter har fått kännedom om något som gäller en annan person.

Förstöring av personregister (34 §)

Ett personregister som inte längre behövs skall förstöras, om det inte särskilt bestäms att de registrerade uppgifterna skall bevaras eller om registret inte skall överföras till ett arkiv.